

Il Grischun nizzegia memia pauc il potenzial solar

Il WWF Svizra appellescha a las vischnancas da nizzegiar dapli l'energia solara

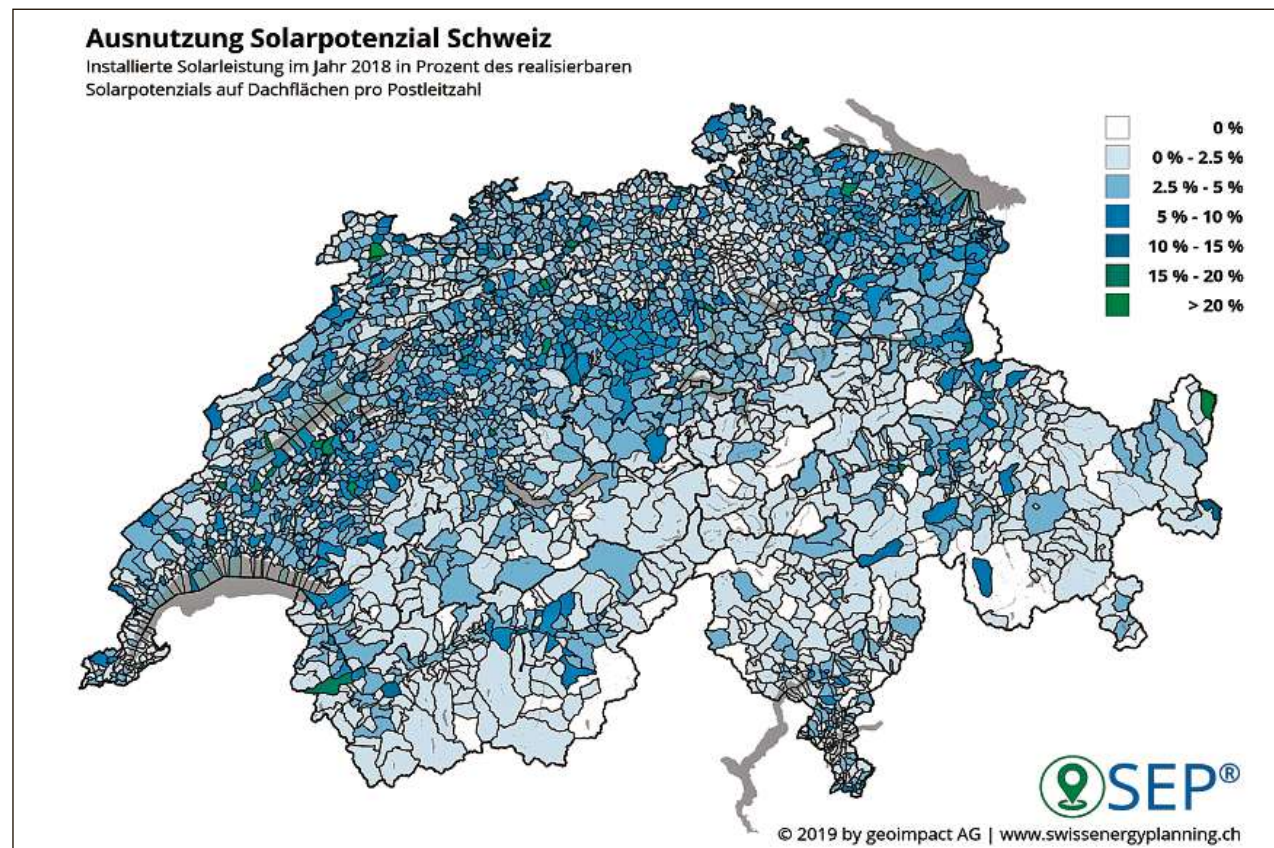
DA MARTIN CABALZAR

■ **La cumpart da l'energia solara entaifer il provediment energetic da la Svizra crescha, dentant sin bass nivel. Er il Grischun nizzegia mo ina pitschna part da ses potenzial solar. A questa conclusiun vegn in'analisa fatga per incumbensa dal WWF Svizra.** L'organisaziun ambientala appellescha uss a las vischnancas da far adiever pli intensiv da quest trumf en il cumbat encunter la midada dal clima. En il Grischun nizzegian la fracziun da Martina en la vischnanca da Valsot cun 20,33% e la fracziun da Sevgein en la vischnanca dad Ilanz/Glion cun 20,17% il meglier quest potenzial d'energia propra e regenerabla. Las duas fracziuns numnadas figureschan schizunt sin plaz tschintg e sis da l'entira Svizra. Ulteriurs exempels positifs èn la fracziun da Tenna en la vischnanca da Val Stussavgia cun 14,43%, Landquart cun 13,76% e la fracziun da Müstair en la vischnanca da Val Müstair cun ina cumpart dad 11,81%.

Resultats brisants

L'evaluaziun sa referescha mintgamai a l'intschess dals numers postals ed eruescha mintgamai quant potenzial ch'ils tetgs dals edificis da la zona da bajegiar porschessan efectivamain per producir energia solara. Bain nizzegian tschertas regiuns da piunier quest potenzial actualmain cun passa 20 pertschient. En la media vegn il potenzial dentant nizzegia mo per radund trais pertschient. «Quai na tanscha daditg betg pli per evitar ina crisa dal clima», commentescha Myriam Planzer, la manadra da project vieuta d'energia tar WWF Svizra. «Sin ils tetgs da la Svizra datti anc in potenzial prest inexauribel per facilitar la substituziun da l'iel e dal gas.»

Il WWF Svizra appellescha a las vischnancas svizras dad ir ordavant cun il bun exempel. «Quai pon ellas far cun nizzegiar l'energia solara sin ils edificis publics sco chasas communalas, chasas da scola e hallas plurivalentas», exemplifitgescha Planzer il

Survista da la produziun solara da las vischnancas svizras.

MAD

potenzial da far remediura tar il maun public. Plinavant possian chantun e vischnancas sustegnair activamain cun recumandaziuns sco era cun impuls finanzials l'installaziun d'implants solars. Ils abitonts dovrian plinavant era cundiziuns attractivas per spigentar lur energia en la rait. La finamira dal studi saja stada da far in'inventarisaziun che demussa il potenzial zuppà che pudess vegnir nizzegia per minimar la crisa dal clima, accentuescha Planzer vers La Quotidiana.

Adina dapli energia solara, dentant...

L'on passà è la surfatscha che correspunda a radund 253 plazs da ballape vegnida currida cun indrizzs fotovoltaics. Quai correspunda ad in augment da 12 pertschient. Per dentant pudair substituir l'energia atomara

e las energias fossilas stuessan vegnir realisads tschintg giadas dapli implants solars. L'on passà en vegnids installads 1,7 milliuns meters quadrat moduls solars. Quai sa resulta d'ina nova statistica dal martgà fatga da Swissolar ch'è vegnida publicada dacurt. Quests implants produceschan en totalità 271 megawats nova energia solara. Quai è dentant anc marcantamain pli pauc che l'on da record 2015 cun 340 megawats.

Ultra da quai ston ins constatar che la cumpart d'energia solara vid l'entir provediment d'energia è en Svizra vinavant fitg bass en cumparegliaziun cun l'exteriur. En Svizra muntava questa cumpart 2018 a modest 3,4 pertschient, entant ch'en Germania ed Italia munta questa cumpart da questa produziun tranter set ed otg pertschient. Mal-

grà quai pleda Swissolar d'ina «vieuta suenter dus onns fitg difficils». Swissolar attribuescha questa midada a las mesiras pridas en connex cun la strategia d'energia 2050 ch'èn entradas en vigur il cumenzament da l'on 2018. Tar questas mesiras tutga per exempel l'indemnisaziun unica per implants da tutta grondezza. En il medem mument saja er il temp da spetga per la condeschida da las subvenziuns sa reduci sin dus onns.

Indrizzs solars sin las chasas

Creschida è cunzunt l'installaziun d'indrizzs solars sin las chasas dad ina famiglia e quai per 13 pertschient e sin chasas da pliras familias schizunt per 47 pertschient. Mintgadieschavel indrizz è oz plinavant equipà cun ina batteria per l'arcunadi da l'energia.

Sin il sector dals stabiliments d'industria ed artisanadi stagnescha l'installaziun d'implants solars dentant ed en l'agricultura è el schizunt regressiv. Il motiv per questa tendenza localisescha Swissolar en las difficultads dals singuls manaschis da cuntanscher l'auta quota d'agen consum. E questa è – sper l'indemnisaziun unica – necessaria per ch'il manaschi da l'indrizz solar saja economicamain rentabel.

Era la vendita da collecturs solars per spigentar ils stgudaments è sa reducida l'on passà per nov pertschient. Mo tar las chasas d'ina famiglia saja quest segment creschì marcantamain per 18 pertschient. Cun quai sa chatta passa la mesadada da la surfatscha da collecturs solars sin chasas d'ina famiglia.

Nizzegia mo trais pertschient

Tenor il studi dal WWF vegnan en la media mo gist trais pertschient dals tetgs adattads efectivamain er nizzegiads per producir energia solara. L'organisaziun ha numnadamain cumpareglià il potenzial da producir energia solara sin ils tetgs adattads cun la produziun efectiva da tut ils implants solars en Svizra. Cun ina quota da 78,95 pertschient è la vischnanca da Onnens (VD) cun distanza la «meglra» vischnanca svizra partegnent la produziun d'energia solara. Cun ina quota da passa 20 pertschient è registradas las vischnancas da Neuendorf (AG), Courgenay (JU), Mellikon (AG) e sco gia menziunà Valsot (GR).

Swissolar è persuadi che la sortida da l'energia solara e la renunzia a las energias fossilas è mo pussaivla cun ina «promozion massiva» da la fotovoltaica. Per cuntanscher questa finamira dovri urgentamain dapli stimuls per endrizzar implants solars pli gronds sin bajetgs da purs ed edificis d'industria e mastergn. Da l'autra vart stoppian era las lechas chantunalas d'energia vegnir revedidas. Quellas duain tranter auter era cuntengnair l'obligaziun da producir sez l'atgna energia per edificis novs e l'obligaziun d'appliugar energias regenerablas tar la sanaziun da stgudaments.